

Henfende er Forholdet nemlig et andet. Et Digterværk, der har slaaet an, fundet Anklang, holder sig i igjennem en Generation, og derfor har Netten til et fortsat Dplag her en stor Betydning; Efterligninger af Kunstværker derimod ere, just fordi Efterligningerne ere ufuldstændige, ikke Kunstværket selv. Efterligningen er heller ikke een og den samme, men mangfoldig; man kan afbilde Jason fra forskjellige Sider, paa mangfoldige Maader, men ingen af Afbildningerne bliver den oprindelige Jason. Dette er derimod ikke Tilfældet med Digterværket; der kan komme forskjellige Udgaver af et Digterværk — det forstaaer sig, fra Formens Side kunne de være meere eller mindre smukke, de kunne være trykte paa Velinpapir eller paa simpelt Papir, men de ere dog altid det samme Værk. Naar derimod et Kunstværk virkelig har slaaet an, og det er at vente, at der vil komme en Mængde Afbildninger, saa ligger det jo i Sagens Natur og den hele Maade, hvorpaa Kunsten virker, at derved vil i et temmelig kort Antal Aar Interessen for dette Kunstværk være udtømt; der kommer jo vel en senere Interesse, men den kommer længe efter, nemlig den kunsthistoriske Interesse, naar den Kunstperiode er forløben, og maaskee en anden allerede ligger imellem, og da vil man vende tilbage for at studere Kunstværket. Enhver, der kjøber en Afbildning af Raphaels eller Murillos Madonnaer, maa ikke troe, at Opmærksomheden hele Tiden saaledes har været henvendt paa disse Billeder; men der er nu kommet en senere Tid, hvor Opmærksomheden atter er bleven henvendt paa dem. Jeg troer nu ikke, at det vil have nogen stor praktisk Betydning, om det af Mindretallet stillede Ændringsforslag bliver vedtaget eller ikke, og naar den ærede Minister paaberaabte sig Hensynet til Publikum, saa troer jeg ikke, at der ligger saa Meget deri. Har et Værk en saadan Tiltrækningskraft, at nye Afbildninger ville blive søgte, vil man temmelig let komme overeens med Kunstneren, der ikke vil stille store Fordringer, fordi han har Tølsesen af, at den sekundære Afbildning ikke for ham er det Væsentlige, og fordi han ogsaa veed, at det i det Hele er meget vanskeligt for en Kunstner paa Grund af de forskjellige Afgange, der ere til at benytte hans Værk, at vedlige-

holde en høj Pris. Han kan forhindre, at denne Art af Afbildning nu kommer frem, men der kan tidligere være givet Net til en anden Art af Afbildning, som kan mangfoldiggjøres, og der vil derfor ikke være stor Vanskelighed ved at faae Exemplarer, der kunne tilfredsstille Publikums Interesse. Det hele Spørgsmaal har, som sagt, efter min Formening en meget ringe praktisk Betydning. Jeg troer, at Hovedsagen for Kunstnerne er, at de ikke ville, at det skal see ud, som om de vare ringere end Forfatterne. Jeg sætter dem paa ingen Maade lavere, men jeg siger, at Forholdene med Hensyn til Offentliggjørelse og Handel med et legemligt Kunstværk og med et aandeligt Skriftværk ere meget forskellige.

Ordføreren: Jeg troer dog at burde gjøre et Par Bemærkninger ved den ærede sidste Talers Foredrag. Dersom Udvalget i sin Betænkning eller dersom dets Ordfører havde paastaact, at der med Hensyn til Kunstværker og med Hensyn til Skrifter var fuldstændig Lighed, da vilde ganske vist den ærede Landsthingsmands Foredrag ramme os; men det er vistnok ikke saa. Vi have ivertimod i vor Betænkning paa det Bestemteste udtalt, at der ved Kunstnerne er et dobbelt Moment at tage Hensyn til, idet nemlig Kunstnerens Arbejde ikke alene afgiver en direkte Fortjeneste for ham — det, som den ærede Landsthingsmand anser for Sagens vigtigste og praktiske Side — men han derhos kan benytte dette Værk til Gjen-givelse, Mangfoldiggjørelse ved Lithografier eller, hvis der er Tale om Skulptur, ved Afstøbninger, for ogsaa paa denne Maade at høste Hæder og Fordeel. Det er kun med Hensyn til den sidste Side af Sagen, at baade Betænkningen og Udvalgets Ordfører overhovedet have tænkt paa, at der skulde være noget Sammenligningspunkt. Forsaavidt der bliver Spørgsmaal om Kunstværket selv, vil en Sammenligning kunne finde Sted, naar vi see hen til Eieren's Net over hans Manuskript; men ligesom Eieren er berettiget til at forhindre Andre i at benytte hans Manuskript til at lade det trykke, saaledes er Kunstneren ogsaa fuldstændig raadig over sin første Støbning eller over sit Værk i dets første Skikkelse. Misbrug i begge